

**Des de l'experiència**

**«Amb els interns es genera sintonia, proximitat i comprensió»**

«...Si estan en una presó de luxe!» Malauradament aquest és el comentari generalitzat entre els que desconeixen aquesta realitat, els mateixos als quals, evidentment, no agradaria que ningú els injuriés amb cap acte fora de la llei, lleis que no deixen d'estar fetes pels homes, lleis partidistes, lleis que no són per tots igual. Segurament ens caldria més humilitat per poder-ho entendre.

Personalment, després dels dotze anys que fa que hi treballo, puc dir que amb els interns es genera sintonia, proximitat i comprensió, per ambdues parts. Personalment se'm fa difícil posar-me a la pell d'algú que està privat de llibertat. Sí, són a la presó per un delictes que han comès, però també és cert que la vida no ens somriu a tots per igual i segurament la mateixa societat que primer els rebutja, després els tanca.

On trobem, doncs, la misericòrdia a la presó? Quan els presos comprenen la situació dels professionals, quan suporten articles de la premsa titllant-los d'estar de vacances, quan omplen buits laborals dintre dels centres, quan... Si ho analitzéssim trobaríem més actes misericordiosos dels interns envers els treballadors que potser a l'invrés. La misericòrdia entesa en un context de comprensió i apropament no és un concepte nou d'aquest any.



Des de fa sis anys, el pelegrinatge diocesà de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes també compta amb la participació d'alguns interns. No és cap premi per cloure la seva condemna sinó que és un servei lliure, voluntari, que fins i tot repeteixen. Això també és misericòrdia. I també ho és que durant l'any estiguin al peu del canó i que, per exemple, visitin malalts. Tota una lliçó digna de ser admirada.

Diu el cristianisme que ens cal buscar Déu en les persones, doncs jo ja l'he trobat i tant de bo pogués tenir la meitat de força de voluntat que tenen ells. Ells són els veritables protagonistes, per bé, d'aquesta història.

**Carles Clanxet**, professional de l'equip de tractament a la Presó Provincial de Tarragona

**PARAULES DEL PAPA FRANCESC**

**La pregària humil obté misericòrdia**

No n'hi ha prou de preguntar-nos si preguem molt o poc, hem de preguntar-nos també com preguem, o millor, com està el nostre cor: és important examinar-lo per avaluar els pensaments, els sentiments, i eradicar l'arrogància i la hipocresia. Però jo pregunto: es pot pregar amb arrogància? No. Es pot pregar amb hipocresia? No. Només hem de pregar presentant-nos davant Déu tal com som. No com el fariseu, que pregava amb arrogància i hipocresia. Tots estem atrapats en la bogeria del ritme diari, sovint dominats per les sensacions, trastornats, confosos. Hem d'aprendre a retrobar el camí cap al nostre cor, recuperar el valor de la intimitat i del silenci, perquè és allà on Déu ens

troba i ens parla. Només a partir d'aquí nosaltres podem trobar els altres i parlar amb ells.

[...] Si el fariseu no demanava res era perquè ja ho tenia tot, el publicà només pot demanar la misericòrdia de Déu. I això és bonic: demanar la misericòrdia de Déu! Presentant-se amb les mans buides, amb el cor nu i reconeixent-se pecador, el publicà ens ensenya a tots nosaltres la condició necessària per a rebre el perdó del Senyor. Finalment ell, menyspreat així, esdevé una icona del veritable creient.

[...] Així, en la vida, qui creu que és just i jutja els altres i els menysprea és un corrupte i un hipòcrita. L'orgull afecta totes les bones accions, buida la pregària, allunya de Déu i dels altres. Si Déu prefereix la humilitat, no és



per degradar-nos: la humilitat és més aviat condició necessària per a ser elevats a ell, per tal d'experimentar la misericòrdia que ve a omplir les nostres buïdors. Si la pregària del superb no arriba al cor de Déu, la humilitat del pobre fa que el cor de Déu s'obri. Déu té una debilitat: la debilitat pels humils. Davant un cor humil, Déu obre completament el seu cor.

*De la catequesi del papa Francesc de l'1 de juny de 2016*

**Lectura de la profecia d'Amós (6, 1a.4-7)**

Això diu el Senyor, Déu de l'univers: «Ai dels qui viuen tranquils a Sió, dels qui es creuen segurs al turó de Samaria! S'estiren en llits de marfil, s'aclofen en els seus sofàs, mengen els anyells més tendres i els vedells engreixats a les estables, improvisen al so de l'arpa, creen com David les seves melodies, beuen el vi en grans copes, i s'ungeixen amb els perfums més fins, però no els fa cap pena el desastre de les tribus de Josep. Per això ara seran els primers en les files dels deportats; així s'acabarà l'orgia dels vividors.»

**Salm responsorial [SI 145,7-10 (R.: 1b)]**

El Senyor fa justícia als oprimits, dona pa als qui tenen fam. El Senyor deslliura els presos.

*R. Lloa el Senyor, ànima meva.*

El Senyor dona la vista als cecs, el Senyor redreça els vençuts. El Senyor estima els justos. **R.**

El Senyor guarda els forasters, manté les viudes i els orfes, i capgira els camins dels injustos. El Senyor regna per sempre, és el teu Déu, Sió, per tots els segles. **R.**

**Lectura de la primera carta de sant Pau a Timoteu (6,11-16)**

Home de Déu, busca de practicar sempre la justícia, la pietat, la fe, l'amor, la paciència, la mansuetud. Lluita en el noble combat de la fe i guanya't la vida eterna. És per a obtenir-la que vas ser cridat i vas confessar noblement la fe en presència de molts testimonis. Davant Déu, font de tota vida, i davant Jesucrist, que sota Ponç Pilat donà testimoni amb la seva noble confessió, et recomano que guardis irrepressible i sense falta el manament rebut, fins que es manifestarà Jesucrist, el nostre Senyor.

**Mirada endins Toni Cartanyà, jove de la Parròquia de Santa Maria de Montblanc**

**La misericòrdia sempre arriba**

Aquest fragment de l'evangeli segons Sant Lluç és ben senzill de comprendre, però tanmateix ens torna a mostrar la dificultat de posar en pràctica l'Evangeli, que no és altra cosa que complir la Bona Nova de Crist mateix.

En el món que vivim, com en el món del passat, sempre hem vist com molts Llätzers patien l'oblit dels homes rics. I malgrat el coneixement que qui acaba guanyant la partida és el pobre Llätzer, els homes rics no han deixat d'actuar com ens mostra l'evangeli. També, a cadascun de nosaltres ens obliga a posar-nos davant un mirall i preguntar-nos: ¿Tenim una actitud suficientment fraternal envers aquells germans nostres que sofreixen?

Preguem perquè en aquest Any Sant de la Misericòrdia el Senyor ens ajudi a comprendre l'Evangeli a fi de poder actuar amb dignitat i encert en tots i cada un dels actes del nostre dia a dia.



Quan serà l'hora, farà aparèixer la seva manifestació aquell qui és de debò feliç i l'únic Sobirà, el Reis dels reis i el Senyor dels senyors, l'únic que té com a pròpia la immortalitat i habita en una llum inaccessible: Cap home no l'ha vist mai, ni és capaç de veure'l. A ell l'honor i el poder per sempre. Amén.

**Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (16, 19-31)**

En aquell temps, Jesús digué als fariseus: «Hi havia un home ric que anava vestit de porpra i de lli finíssim, i cada dia celebrava festes esplèndides. Un pobre que es deia Llätzer s'estava estirat vora el seu portal amb tot el cos nafrat, esperant satisfer la seva fam amb les engrunes que queien de la taula del ric. Fins i tot venien els gossos a llepar les seves úlceres. El pobre morí, i els àngels el portaren a la falda d'Abraham. El ric també morí i el van sepulturar. »Arribat al país dels morts i estant en un lloc de turments, alçà els ulls, veié de lluny Abraham, amb Llätzer a la falda, el cridà i li digué: "Abraham, pare meu, apiada't de mi i envia Llätzer que mulli amb aigua la punta del seu dit i em refresqui la llengua, perquè sofreixo molt enmig d'aquestes flames." Abraham li respongué: "Fill meu, recorda't que en vida et van tocar béns de tota mena, i a Llätzer mals, però ara ell ha trobat consol i tu, sofriments. Pensa també que entre nosaltres i vosaltres hi ha una fossa immensa, tant que si algú volgués passar del lloc on sóc jo cap on sou vosaltres, no podria, ni tampoc del vostre lloc al nostre." »El ric digué: "Llavors, pare, et prego que l'enviïs a casa meua. Hi tinc encara cinc germans. Que Llätzer els adverteixi, perquè no acabin també en aquest lloc de turments." Abraham li respongué: "Ja tenen Moisès i els profetes: que els escoltin." El ric contestà: "No, pare meu Abraham, no els escoltaran. Però si anava a trobar-los algú que torna d'entre els morts, sí que es convertiran." Li diu Abraham: "Si no fan cas de Moisès i dels profetes, ni que ressuscités algú d'entre els morts no es deixarien convèncer".»



# full dominical

Arquebisbat de Tarragona

| 25 de setembre de 2016 |

Diurne XXVI durant l'any

| www.arqtgn.cat | n. 3.472



## ..... als 4 vents

**La Misericòrdia de Reus**

En aquest Any de la Misericòrdia, arriba la festa de la Mare de Déu de Misericòrdia. El cant de la Mare de Déu al llindar de la casa de la seva cosina Elisabet va tenir aquesta referència en aquelles paraules profètiques: «L'amor [misericòrdia] que [Déu] té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació.»

La festivitat se celebra en molts llocs, però avui vull fixar-me en Reus, on coincideix amb la seva segona festa major. Per alguna cosa la capital del Baix Camp té un passeig de la Misericòrdia i un santuari dedicat a la Mare de Déu sota aquesta advocació, l'estendard processional de la qual, per cert, va dissenyar Antoni Gaudí al voltant de l'any 1900.

**Commu veure com el Santuari rep visites diàries de moltes persones que hi van per pregar**

«De generació en generació.» L'any 1592 la ciutat va patir un greu brot de pesta. N'hi havia hagut d'altres, com el de 1348, que va provocar la mort d'almenys un terç de la població, però el de finals del segle XVI va tenir alguna cosa particular i inoblidable: l'aparició de la Mare de Déu, sota l'aparença de Verge del Sets Goigs, que es venerava a la Parròquia, a la pastoreta Isabel Besora, després de la qual la pesta va desaparèixer de la ciutat.

Molt aviat, en el lloc de l'aparició Reus va aixecar una petita ermita, on va ser portada la vella imatge de la Parròquia transformada ara en Mare de Déu de Misericòrdia, patrona i protectora de la vila.



Al cap dels segles i del pas de moltes generacions, la devoció continua intacta. Commu veure com el Santuari rep visites diàries de moltes persones que hi van per pregar davant el Santíssim i de la imatge de la Mare de Déu, que des del seu cambriol acull les peticions dels fidels. No oblidó que una de les meves primeres celebracions litúrgiques, recent consagrat arquebisbe, va ser als jardins del Santuari reusenc en ocasió d'aquesta festivitat tan especial. Des de llavors hi he tornat moltes vegades, i en aquest any de la Misericòrdia les visites tenen un caràcter especial pel fet de ser una església jubilar i poder travessar la porta santa.

El papa Francesc va titular el seu llibre, editat aquest mateix any, *El nom de Déu és misericòrdia*. També és el nom de Maria, mare de Crist i per això mare de Misericòrdia. A ella m'encomano aquest últim diumenge de setembre i li demano que siguin molts els qui s'acostin al seu Fill, també a través del sagrament de la penitència, per a poder experimentar així el do de la misericòrdia divina que el món, i cadascun de nosaltres, tant necessitem.

I que, com a conseqüència, també nosaltres practiquem les obres de misericòrdia amb el nostre proïsme, única manera de ser reconeguts com deixebles de Jesucrist.

+

**† Jaume Pujol Balcells**  
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

**DESTAQUEM...**

El proper diumenge, **dia 2 d'octubre, a les 10.30 h**, el Sr. Arquebisbe presidirà la missa de TVE-2 que s'emet tots els diumenges en català des del convent de Sant Domènec de Sant Cugat del Vallès.





## LES OBRES DE MISERICÒRDIA... REDIMIR ELS PRESOS I CAPTIUS

Mn. Agustí Ayats, capellà de la Presó Provincial de Tarragona:

**«El servei més important que podem fer és escoltar els interns»**

Un dels àmbits que abraça la pastoral social és la pastoral penitenciària, la qual vetlla per atendre pastoralment els centres penitenciaris i les necessitats que puguin tenir els presos i els seus familiars, així com l'ajuda a la reinserció dels expresidaris. També procura que les comunitats cristianes més directament relacionades amb aquestes persones prenguin consciència d'aquestes necessitats i s'impliquin en l'ajuda.

Mn. Agustí Ayats és el capellà de la Presó Provincial de Tarragona des de l'any 2006, quan els mercedaris van tancar la casa que tenien a Reus.

**—Quants voluntaris formen part de l'equip de pastoral penitenciària?**

Ara mateix hi ha prop d'una vintena de persones, entre els quals n'hi ha set que procedeixen del bisbat de Tortosa, que també col·labora amb nosaltres perquè tenen interns del seu bisbat a la presó. Malgrat la bona voluntat de tots he de reconèixer que cada vegada l'edat dels voluntaris és més avançada i és important fer conèixer la nostra tasca perquè d'altres s'hi sentin convidats.

**—Quin tipus de voluntariat s'hi fa?**

Amb les instal·lacions noves de Mas d'Enric, al Catllar, el tipus de voluntariat ha canviat una mica respecte a l'antiga presó. Ara les normes són més estrictes perquè els interns són de delictes penals i això també limita el nostre àmbit d'actuació.

El voluntariat se centra el cap de setmana, sobretot el diumenge, quan celebrem l'eucaristia al matí. Abans celebràvem la missa tots plegats en una sala però com ara l'edifici està dividit en mòduls diferents segons els tipus de delictes i no podem fer-la plegats. La solució «temporal» que hem trobat és celebrar la missa en un mòdul i a la resta fer la celebració de la paraula, però aquest fet ha disminuït el nombre d'interns que hi assisteixen. Tant de bo que poguéssim comptar amb la col·laboració d'algun prevere de l'arxiprestat per a poder celebrar la missa a cada mòdul.

A part de la celebració també tenim un temps per a conversar amb ells, que és el més important que podem fer, escoltar-los, o poder fer algun encàrrec per a les seves famílies.

Molts tenen problemes mentals o procedeixen de famílies desestructurades i cal ajudar-los.

Els voluntaris també necessiten formar-se. És per això que cada cert temps s'organitzen a Barcelona alguns cursos on hi poden participar i aquí a l'arxidiòcesi convoquem alguna trobada periòdica.

**—Com creu que els ajuda el consol de la fe a la situació que viuen?**

Des de la pastoral penitenciària de la Conferència Episcopal Espanyola s'incideix en tres camps importants: l'ajuda espiritual, l'ajuda social i la jurídica. Pel que fa a l'ajuda espiritual, en la majoria de casos els interns es troben en una fase prèvia a l'evangelització. En primer lloc intentem ajudar-los que siguin capaços de reconèixer el que han fet —que sovint els costa—, i als que reconeixen aquest sentiment de culpabilitat els ajudem a experimentar consol i perdó. Pel que fa l'ajuda jurídica, hi ha una voluntària de la pastoral que assessora les famílies que ho desitgin en aquells tràmits més burocràtics.



Sovint la dificultat ve quan els interns ja rehabilitats queden en llibertat. En algunes diòcesis hi ha la possibilitat que visquin en pisos tutelats durant un temps, però de moment a la nostra arxidiòcesi no es contempla aquesta possibilitat.

**Per a més informació sobre el voluntariat o per conèixer la pastoral penitenciària a través de testimonis de voluntaris es pot contactar amb Mn. Agustí Ayats (tel. 638 038 031 / agustinayats@hotmail.com)**

 **efemèride****El Col·legi Sant Pau Apòstol de Tarragona celebra el 50è aniversari**

El 2 d'octubre de 1966 es fundava a la ciutat de Tarragona una nova escola sota el nom de *Colegio Episcopal San Pablo*. Amb motiu d'aquests cinquanta anys el Centre ha programat un seguit d'actes que volen comptar amb la col·laboració i participació de tota la família educativa (alumnes i exalumnes, professors i mestres, famílies, col·laboradors...). També es vol recollir testimonis de l'experiència a l'Escola (què va suposar estudiar al Sant Pau, alguna anècdota, detall, fotografies...) i qualsevol altre material o dades que es poden fer arribar a través de l'adreça 50anys@colsantpau.com o trucant al tel. 629 659 721.

L'acte inaugural d'aquesta efemèride tindrà lloc el dilluns, **dia 3 d'octubre**, a les 17.30 h al Col·legi. El mateix dia també



s'inaugurarà l'exposició «50 anys del Col·legi Sant Pau Apòstol de Tarragona: passat, present i futur», que es podrà visitar fins al 22 de desembre.

Més informació al [www.colsantpau.com](http://www.colsantpau.com)

 **agenda****1 d'octubre**

—**Pelegrinatge de l'arxiprestat de l'Alt Camp a Montserrat** amb el lema «Santa Maria, mare de Misericòrdia, consol dels penitents i esperança dels pobres».

**2 d'octubre**

—**Concert inaugural de la restauració de l'orgue de Montbrí del Camp**, a càrrec de Josep Borràs Folch. Tindrà lloc a l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Montbrí del Camp, a les 19.00 h.

 **ràdio****Nova temporada del programa El Campanar**

Amb l'inici del curs, aquest mes d'octubre es reprèn el programa radiofònic El Campanar elaborat pel Departament de mitjans de comunicació de l'Arquebisbat, d'una durada aproximada de mitja hora. El programa setmanal inclou l'actualitat informativa de l'arxidiòcesi, espais de reflexió i opinió, i aborda un tema en profunditat en l'espai de l'entrevista o el reportatge.

El podeu escoltar cada **dijous**, a les 23.00 h, per Ràdio Estel (100.6 FM); els **divendres**, a les 13.30 h, per la cadena COPE (93.5 FM); i els **diumenges**, a les 09.00 h, per Tarragona Ràdio (96.7 FM).

També es poden escoltar, subscriure-s'hi o descarregar-lo a través del web de l'Arquebisbat, a través de l'enllaç <http://podcast.mcs.arqtgn.cat>

 **Litúrgia de la setmana****Cicle C / Litúrgia de les Hores: Semana II**

**Diumenge, 25: Diumenge XXVI de durant l'any** [Am 6, 1a.4-7; Salm 145, 7.8.9-10; 1Tm 6, 11-16; Lc 16, 19-31 (LE/LH pròpies) A la ciutat de Reus: *La Mare de Déu de Misericòrdia* (Sol)]

**Dilluns, 26:** [Jb 1,6-22; Salm 16, 1.2-3.6-7; Lc 9, 46-50] *Sant Cosme i Sant Damià, màrtirs* (ML)

**Dimarts, 27: Sant Vicenç de Paül, prevere** (MO) [Jb 3,1-3.11-17.20-23; Salm 87, 2-3. 4-5.6.7-8; Lc 9, 51-56]

**Dimecres, 28:** [Jb 9,1-12.14-16; Salm 87, 10bc-11.12-13.14-15; Lc 9, 57-62] *Sant Venceslau, màrtir* (ML); *Sant Llorenç Ruiz i companys, màrtirs* (ML)

**Dijous, 29: Els sants arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael** (F) [Dn 7, 9-10.13-14; o bé: Ap 12,7-12a; Salm 137, 1-2a.2bc-3.4-5; Jn 1, 47-51 (LE/LH pròpies)]

**Divendres, 30: Sant Jeroni, prevere i doctor de l'Església** (MO) [Jb 38, 1.12-21; 39, 33-35; Salm 138, 1-3.7-8.9-10.13-14b; Lc 10,13-16]

**Dissabte, 1: Sta. Teresa de l'Infant Jesús, verge i doctora de l'Església** (MO) [Jb 42, 1-3.5-6.12-16; Salm 118, 66.71.75.91.125.130; Lc 10,17-24]

**Diumenge, 2: Diumenge XXVII de durant l'any** [Ha 1, 2-3; 2,2-4; Salm 94, 1-2.6-7.8-9; 2Tm 1, 6-8.13-14; Lc 17, 5-10 (LE/LH pròpies)]

 **propostes****Curs sobre Església i societat durant els segles XVI i XVII a l'Arquebisbat**

L'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT), en col·laboració amb l'Arxiu Capitular i l'Arxiu de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, impulsen un curs titulat «La Reforma de l'Església. Església i societat durant els segles XVI i XVII a l'Arquebisbat de Tarragona.»

Es tracta d'un curs, impartit per Mn. Manuel M. Fuentes, director de l'AHAT i canonge arxiver, dedicat a l'estudi del que va suposar la recepció del Concili de Trento a la Tarraconense i que està dirigit a tothom qui vulgui aprofundir en el coneixement de la història de la nostra arxidiòcesi. Aquest és el primer d'un seguit de cursos que s'organitzaran des de l'Arxiu Històric Arxidiocesà amb l'objectiu de donar a conèixer la història de l'Església de Tarragona.

El curs s'impartirà els dies 6, 13, 20 i 27 d'octubre; 3, 10, 17 i 24 de novembre i l'1 i el 15 de desembre, de les 17.00 h a les 19.00 h. El període de matrícula és fins al dia 30 de setembre (preu: 80 euros). Les places són limitades.

**Per a més informació** es pot consultar el web de l'Arxiu, [www.ahat.cat](http://www.ahat.cat) o bé trucar al telèfon 977 23 34 12 ext. 214.

 **en un minut**

—**Seminari Major Interdiocesà.** Del 8 al 10 de setembre va tenir lloc al Seminari de Tortosa la Trobada d'inici de Curs 2016-2017 dels seminaristes que aquest curs conviviran al Seminari Major Interdiocesà (SMI), que agrupa les set diòcesis de la Tarraconense. Els seminaristes van estar acompanyats pels seus formadors, Mn. Norbert Miracle, rector, i Mn. Jaume Casamitjana, vicerector. Van ser uns dies de convivència, coneixença i pregària amb un recés conduït per Mn. Javier Vilanova, nou director espiritual del SMI i rector del Seminari de Tortosa, i una xerrada sobre la vocació, que els va impartir Mn. Víctor Cardona. Els seminaristes també van poder visitar la monumental ciutat de Morella i Sant Mateu, on, al monestir de Santa Anna de les Agustines, van dialogar amb la comunitat de religioses contemplatives i van celebrar-hi l'eucaristia, presidida pel bisbe de Tortosa, Mons. Enric Benavent.

**Noves activitats al Museu Bíblic Tarraconense**

El Museu Bíblic, ubicat al carrer de les Coques de Tarragona, tocant a la Catedral, ofereix durant tot l'any visites monitoritzades tot fent un recorregut d'una hora per l'arqueologia i la història del Pròxim Orient des de la Prehistòria fins a l'època bizantina i evolució de la cultura judeocristiana a través del temps.

A les portes del Nadal —del 21 de novembre al 21 de desembre— el Museu organitza, per als alumnes de primària i el primer cicle d'ESO, el taller «**Preparam el Nadal**», que aproparà l'alumne a la realitat del Nadal des d'una dimensió cultural i religiosa confeccionant un diorama de pessebre tradicional en format de retallable imprès a color.

Del 18 d'abril al 7 de maig de 2017, el Museu oferirà el taller destinat a alumnes de totes les edats i a les famílies sota el nom «**Celebrem la Pasqua al Museu Bíblic**». Aquest taller aproparà l'alumne a la dimensió religiosa i a les tradicions populars al voltant del fet pasqual partint de les narracions evangèliques i del seu sentit, explicant diferents tradicions pròpies del país com són el cant de les caramelles o la Mona.



—**Documental del Dr. Pere Tarrés.** Coincidint amb l'aniversari del traspàs del beat, a finals del mes d'agost es va estrenar una producció per Internet sobre la seva vida. Per a visualitzar-lo només cal accedir al web [www.doctortarres.com](http://www.doctortarres.com) i triar un dels quatre eixos de la seva vida, com són la de metge, apòstol, prevere i escriptor. El film, obra de la productora catalana Global3DSolutions, inclou més d'un centenar d'imatges de l'arxiu fotogràfic de la Comissió procanonització del Dr. Pere Tarrés, algunes d'elles inèdites, i entrevistes realitzades l'any 1983 a persones que el van conèixer, com la seva germana, la religiosa Francesca Tarrés; l'amic i doctor Gerard Manresa, o l'abat emèrit del monestir de Montserrat, el P. Cassià M. Just.